

ZAMORDOWANY WIELKI WEZYR PERSKI
Ali Asghar Khan Emin es Sultan.

giemu, zabierając mu rzecz jego, doprowadzić się go musi do uszanowania cudzej własności. Wzmoczenie uczucia religijnego i etycznego u takiego osobnika jest rzeczą konieczności. Odbywać się ono musi na podstawie powiastek i przykładów, wziętych z życia. Stosowanie kija nie odnosi skutku, nakładanie kar i obawa przed surową karą utrudnia oddziaływanie wychowawcy, bo mały przestępca z obawy przed karą, nie przyzna się do popełnionej kradzieży. Z praktyki pedagogicznej wiemy, że dziecko, dotknięte tą przywarą, jedynie z niej uleczonem zostało wyrozumiałością wychowawcy.

Wychowawca jednak zbadać musi i przyczyny, popychające dziecko do kradzieży. Przyczyny są różnej natury. Najpospolitszą jest: zaspakajanie pożałdliwości dziecka w najmłodszym wieku w najdalszym tego słowa znaczeniu, o ile to dotyczy domów lepszych; w do-

mach uboższych zaś niedostatek, który nie pozwala na zaspokojenie najniezbędniejszych potrzeb wychowanka. Uczeń kradnie pióro, ołówek, gumę koledze, bo rodzice nie są w stanie mu sprawić przyborów szkolnych, kradnie książki, bo częstokroć żołądek domaga się swoich praw.

Wagon haremowy Egipskiego księcia.

U Turków i narodów wschodnich po dzień dzisiejszy utrzymuje się wielożeństwo. Im bogatszy któryś z muzułmanów, tem więcej ma żon.

Niejednokrotnie pan domu, podejmując długie podróże, zabiera też ze sobą swe żony. Gdy podróż nie odbywa się koleją, żony odbywają ją w wielkich ogrzanych kosztach na wielbłądach.

Podróż koleją odbywają w specjalnych oddziałach, gdyż specjalny wóz haremowy egipskiego księcia stanowi jeszcze unikat. W środku wozu lokują się kobiety. Cały wóz tak jest obwieszony haftowanymi materyami, że nie można z niego wyglądać, ani zaglądać do niego. Przedziały po lewej i prawej stronie służą dla otoczenia żon księcia.

Małżeństwo pod względem higienicznym.

(Wykład publiczny prof. Dr. Ł.cz).

(Dokończenie).

Ale przejdźmy nareszcie do warunków *higienicznych*, które są następujące:

RYSZARD MANSFIELD
sławny niemiecko-amerykański artysta dram.;
zmarł niedawno temu.

a) Główną rzeczą jest oznaczenie *dojrzałości wieku*, w którym związek małżeński, bez narażenia zdrowia, zawartym być może.

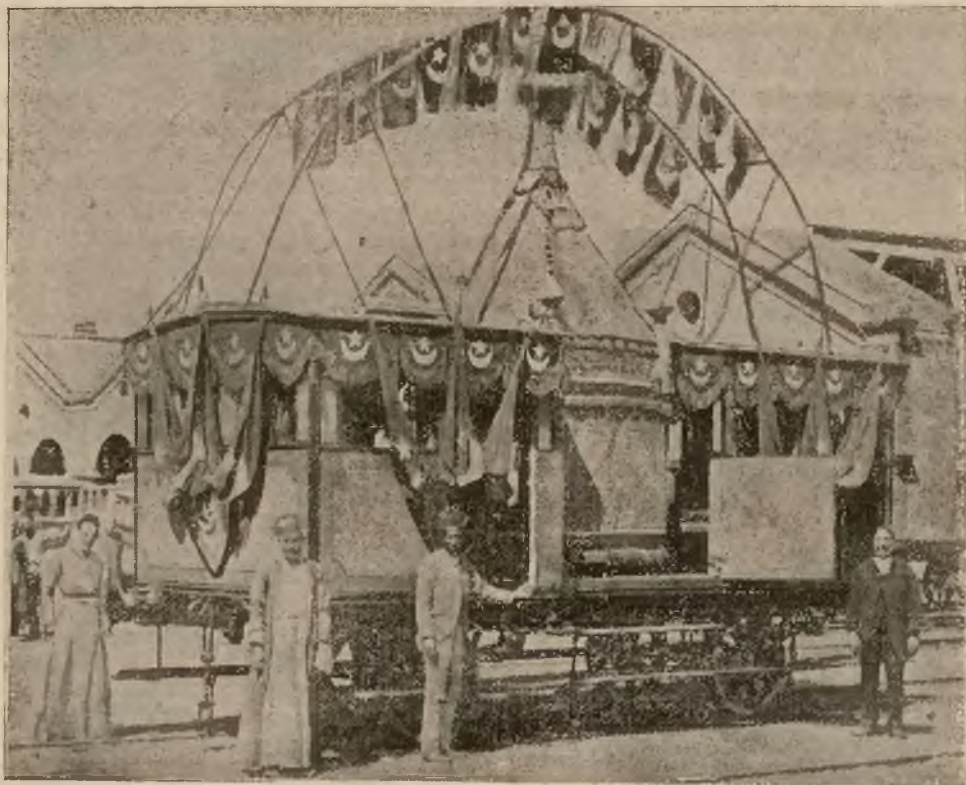
Najniższa granica wieku w ogólności jest względna, zawiśła od klimatu i stosunków indywidualnych, w miarę których rozwój młodzieży i wykształcenie ciała odbywa się wcześniej lub później. U nas małżeństwo uważa się za *bezwzględnie szkodliwe*, jeżeli zawartym zostanie przed 15-tym rokiem życia panny, a przed 18-tym mężczyzny.

W praktyce zwyczajnej byłoby najsluszniej i najzdrowiej, zastosować się do mądrej rady *Platona*, który dla panny określał **20**, a dla kawalera **30**, rok życia. Rzeczywiście jest to pora, w której *organiczny* rozwój ciała, wykształcenie *umysłu i serca* (gdzie o niem pamiętano) ukończonem zostało, — pora, w której złociste barwy nadziei i marzeń przybrały charakter poważniejszy, jak na małżonków przystało; gdzie siła duszy przybiera hart dla świata potrzebny; gdzie, наконец i *stanowisko* społeczne mężczyzny utrwalać winno.

Owe młokosy ślubne, kiedy nowożeńcowi mleczny jeszcze mech porasta, a oblubienica z lalką jedzie do ołtarza, nie rokują szczęścia, a narażają się niechybnie na choroby żony, wczesną zgrzybiałość męża, za czem idzie szybkie ostudzenie uczucia i długi szereg przykrości.

Będąc stanowczym przeciwnikiem zbyt wczesnych małżeństw, gotowiśmy nawet zgodzić się na *ujmowanie lat* dorastającej panience, — wolimy bowiem, aby ona młodszą była w oczach męża, w istocie zaś lepiej rozwiniętą; umniejszenie lat w tym wieku dogadza tylko próżności matki (która przytem także młodszą być rada), ale podwyższenie wieku dla przyspieszenia ślubu, jest prawdziwym grzechem przeciwko własnemu dziecku.

Stosunek wieku żony do męża może być, jak łatwo zrozumieć, bardzo rozmaitym w *innych porach* życia; zwyczaj uświęcił niejako zasadę, że żona ma być o kilka lat młodszą, w przekonaniu, że niewiasta dojrzewając prędzej, wcześniej także starzeje się; pomimo to

WAGON HAREMOWY EGIPSKIEGO KSIĘCIA.